EUROPESE
COMMISSIE

HOGE VERTEGENWOORDIGER
VAN DE UNIE VOOR
BUITENLANDSE ZAKEN
EN VEILIGHEIDSBELEID

Brussel, 10.2.2020
JOIN(2020) 3 final

GEZAMENLIJK VERSLAG AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

Verslag over het stelsel van algemene preferenties voor de periode 2018-2019

{SWD(2020) 16 final} - {SWD(2020) 17 final} - {SWD(2020) 18 final} -
{SWD(2020) 19 final} - {SWD(2020) 20 final} - {SWD(2020) 21 final} -
{SWD(2020) 22 final} - {SWD(2020) 23 final} - {SWD(2020) 24 final} -
{SWD(2020) 25 final}

1. INLEIDING

Via haar stelsel van algemene preferenties (SAP)[i] ondersteunt de EU eenzijdig ontwikkelingslanden om via handel duurzame ontwikkeling te bereiken. Handelspreferenties zijn een middel om universele waarden op het gebied van mensenrechten, fundamentele arbeidsnormen, milieubescherming en goed bestuur te bevorderen.

Dit **derde tweejaarlijkse SAP-verslag gaat vergezeld van tien gezamenlijke werkdocumenten (van de Europese Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid).** Hierin worden de prestaties van negen begunstigde landen van de SAP+-regeling en drie begunstigde landen van de regeling "alles behalve wapens" (Everything But Arms – EBA) in het kader van een grotere betrokkenheid beoordeeld.

Meer in het bijzonder heeft dit verslag betrekking op:

1. de **mate waarin begunstigde landen baat hebben** bij de regeling;
2. een aantal **overkoepelende thema's**, waaronder de doodstraf, de ruimte voor het maatschappelijk middenveld, kinderarbeid en milieu;
3. **partnerschappen**: voorbeelden van hoe de EU met partners samenwerkt om het SAP doeltreffender te maken.

Het verslag is gebaseerd op monitoringmissies van de EU, de evaluatie halverwege van het SAP[ii], de betrokkenheid van de EU bij de partnerlanden (onder meer via de mensenrechtendialogen) en de bijdragen van internationale organisaties, het maatschappelijk middenveld en de industrie. Op 16 juli 2019 vond een speciale dialoog met het maatschappelijk middenveld plaats[iii].

2. VOORNAAMSTE RESULTATEN

De SAP-begunstigde landen boeken vooruitgang. In de periode 2018-2019 zijn diverse landen uit de regeling getreden doordat ze de economische status van hogermiddeninkomensland hebben bereikt. Bovendien heeft de **geslaagde onderhandelingsagenda** van de EU ertoe bijgedragen dat landen het SAP konden verlaten omdat ze bilaterale preferentiële regelingen met de EU zijn aangegaan. Eind 2019 waren er **71 begunstigde landen**, elf minder dan in het vorige verslag.

Wat het effect van de preferenties betreft, **heeft het SAP zowel in absolute als in relatieve cijfers aan belang gewonnen**. Ondanks het dalende aantal begunstigde landen is de waarde van de invoer in de EU uit SAP-landen met 16,2 % toegenomen, namelijk van 158 miljard EUR in 2016 tot 183,6 miljard EUR in 2018 (de totale invoer van de EU nam toe met 13,3 %). Daarvan had een bedrag van 68,9 miljard EUR betrekking op invoer via het SAP.

Het SAP is **met name belangrijk voor de armste landen**: het aandeel van de minst ontwikkelde landen (MOL's) in de totale invoer van de EU was in 2018 2,2 %, meer dan twee keer zoveel als het aandeel van de MOL's in de wereldwijde invoer (0,98 % in 2017[iv]). EBA-begunstigde landen zagen hun preferentiële uitvoer naar de EU met 15,3 % toenemen.

De waarde van de preferentiële invoer uit **Afrikaanse SAP-begunstigde landen** in de EU is met een groei van 17,2 % uitgekomen op 3,3 miljard EUR. In **Mauritanië** nam de SAP-uitvoer toe met 62 %, in **Senegal** met 44 %. Toch blijft het aandeel van de Afrikaanse SAP-invoer in de EU met nog geen 5 % relatief laag, ondanks het feit dat **38 van de 71 begunstigde landen in Afrika liggen.** De sector die vooral baat heeft bij het SAP is de kledingsector, omdat dat een branche is waarin andere landen doorgaans concurrerender zijn. Daar het SAP mogelijkheden in tal van andere sectoren biedt (bijvoorbeeld verwerkte levensmiddelen), kan er nog meer profijt van het stelsel worden getrokken. De relatieve onbekendheid van de regeling en factoren die de uitvoercapaciteit van Afrikaanse bedrijven beperken, spelen eveneens een rol.

Het **gebruik van handelspreferenties** in het kader van het SAP is gestegen naar 81,8 % in 2018 (78,8 % in 2016). Voor EBA was dit 93,4 %. Het is met name de kledingsector die profijt trekt, daar de diversificatie van de uitvoer een uitdaging blijft.

EU-importeurs en -bedrijven in de SAP-begunstigde landen ondersteunen de agenda voor duurzame ontwikkeling en kunnen met name op het vlak van arbeidshervormingen en veiligheid en gezondheid op het werk een positieve rol vervullen. Op de uitvoer gerichte bedrijfstakken in bijvoorbeeld **Pakistan, Bangladesh, Myanmar en Sri Lanka** voldoen maar al te graag aan internationale normen. Dit vloeit rechtstreeks voort uit het feit dat (Europese) afnemers aandringen op verantwoorde toeleveringsketens, en sorteert ook in bredere zin effect op de landen.

SAP+-begunstigde landen hebben **vooruitgang geboekt bij de daadwerkelijke uitvoering van de in de regeling genoemde 27 internationale verdragen. Ze zijn daarbovenop nog extra verbintenissen aangegaan**. Alle SAP+-landen hebben de **Overeenkomst van Parijs** ondertekend, in sommige gevallen naar aanleiding van verzoeken vanuit SAP+-monitoringmissies (**Filipijnen**). **Armenië** heeft het Tweede Facultatieve Protocol bij het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (ICCPR) van de VN, waarbij de doodstraf daadwerkelijk wordt afgeschaft, en het Facultatieve Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (CRPD) ondertekend.

Mongolië heeft er naar aanleiding van een recente monitoringmissie mee ingestemd een onderzoek naar **kinderarbeid** in te stellen. Een dergelijk onderzoek naar kinderarbeid wordt op landelijke schaal uitgevoerd in **Pakistan**. **Sri Lanka** heeft kinderarbeid terug weten te brengen van 16 % naar 1 %, door te experimenteren met "kinderarbeidvrije zones". **Bolivia** heeft intussen de minimumleeftijd voor arbeid opgetrokken tot de internationale minimumnorm van 14 jaar. **Kaapverdië** heeft vooruitgang geboekt bij het strafbaar stellen van het misbruik en van het vergemakkelijken van het misbruik van minderjarigen voor prostitutie en seksuele uitbuiting. **Paraguay** heeft een nationale strategie uitgestippeld waarmee kinderarbeid in 2024 volledig moet zijn uitgeroeid.

Begunstigde landen houden zich ook aan hun verbintenissen nadat zij het SAP hebben verlaten. Zo heeft **Paraguay** in 2019 — na zijn vertrek uit het SAP — op vrijwillige basis zijn tussentijds verslag over de uitvoering van de aanbevelingen van de universele periodieke doorlichting door de VN-Mensenrechtenraad uitgebracht.

Sommige landen **gaan verbintenissen aan voordat zij een verzoek indienen voor toetreding tot SAP**+: op 14 oktober 2019 heeft **Oezbekistan** als onderdeel van zijn agenda met het oog op deelname aan SAP+ een wet aangenomen betreffende de toetreding tot het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid.

Dit neemt niet weg dat er **nog steeds uitdagingen liggen wat betreft de naleving van de SAP-vereisten**: de ruimte voor het maatschappelijk middenveld wordt ingeperkt, met name in **Pakistan en op de Filipijnen**. De roep om (de uitvoering van) de doodstraf is luider geworden, onder meer in **Sri Lanka en Mongolië en op de Filipijnen**. De meeste begunstigde landen kampen met uitdagingen op het vlak van de **vrijheid van vereniging**.

Landen die zich **niet bereid tonen zorgpunten daadwerkelijk aan te pakken, worden nauwlettend gevolgd**. Door een grotere betrokkenheid heeft de EU de dialoog met **Bangladesh, Cambodja en Myanmar** geïntensiveerd om aan te dringen op concrete acties en duurzame oplossingen voor ernstige tekortkomingen wat betreft het respecteren van fundamentele mensenrechten en rechten van werkenden.

Hierbij wordt voor elk van de landen een ander spoor gevolgd:

De betrokkenheid bij **Bangladesh** richt zich vooral op de naleving van de IAO-Verdragen. Tijdens een EU-monitoringmissie in oktober 2019 zijn de autoriteiten van Bangladesh ermee akkoord gegaan een stappenplan op te stellen met een duidelijk tijdpad voor de verbetering van de rechten van werkenden, met name voor de aanpassing van de arbeidswet en de wet inzake exportproductiezones van Bangladesh.

Wat **Myanmar** betreft, zijn de zorgen over de mensenrechten en de rechten van werkenden aan de orde gesteld tijdens monitoringmissies op hoog niveau in oktober 2018 en februari 2019. Het overleg is voortgezet tijdens de eerste vergadering van hoge ambtenaren van de EU en Myanmar ooit in mei 2019 en de mensenrechtendialoog tussen de EU en Myanmar, die in juni 2019 mede werd voorgezeten door de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de mensenrechten.

Het uitblijven van resultaten in **Cambodja** voor wat betreft de mensenrechten en de rechten van werkenden heeft geleid tot het starten van de procedure voor de tijdelijke intrekking van tariefpreferenties.

3. NIEUWE ONTWIKKELINGEN NA HET VORIGE VERSLAG

Het stelsel van algemene preferenties omvat **drie regelingen**:

In het kader van de **algemene SAP-regeling** verleent de EU **tariefverminderingen** voor producten die vallen onder ongeveer 66 % van de tarieflijnen en afkomstig zijn uit laaginkomens- of lagermiddeninkomenslanden die geen andere preferentiële toegang tot de EU-markt hebben.

Voor landen die in aanmerking komen voor de **bijzondere stimuleringsregeling voor duurzame ontwikkeling en goed bestuur** (**SAP+**) **schaft** de EU de rechten **af** voor producten die in hoofdzaak onder dezelfde tarieflijnen vallen.

In het kader van de regeling **"alles behalve wapens"** (**EBA**) verleent de EU rechten- en contingentvrije toegang voor alle producten, behalve wapens en munitie, die worden ingevoerd uit landen die door de VN als minst ontwikkelde landen (MOL's) zijn aangemerkt. Begunstigde landen die een vrijhandelsovereenkomst met de EU sluiten, verliezen hun EBA-status niet.

3.1. Actualiseringen van de wetgeving

De Europese Commissie heeft in verband met de verordening een aantal rechtshandelingen vastgesteld:

- **graduatie van producten**: op grond van de Commissieverordening van 12 februari 2019 zijn voor de periode 2020-2022 voor drie begunstigde landen de tariefpreferenties voor een aantal producten geschorst: **India, Indonesië en Kenia**[v]**;**
- **schrapping uit de lijst van SAP-begunstigde landen:** van de volgende landen, die gedurende drie opeenvolgende jaren de economische status van hogermiddeninkomensland hadden, is de SAP-status ingetrokken: **Fiji, Georgië, Irak, Kameroen, Marshalleilanden en Tonga**[vi] (1 januari 2017) en **Paraguay**[vii] (1 januari 2019);
- verschillende landen hebben hun status van begunstigd land verloren vanwege het sluiten van een **preferentiële handelsovereenkomst** met de EU: **Ghana, Ivoorkust en Swaziland** (1 januari 2019), **Georgië** (1 januari 2017)[viii] en **Oekraïne** (1 januari 2018)[ix].

Sommige landen hebben hun EBA-preferenties verloren omdat zij zijn gegradueerd, d.w.z. de MOL-status zijn ontgroeid: **Samoa** (1 januari 2019)[x] en **Equatoriaal-Guinea** (1 januari 2021)[xi] (in beide gevallen na een overgangsperiode van drie jaar vanaf de datum van graduatie).

Andere rechtshandelingen in verband met de SAP-verordening:

- de uitvoeringsverordening van de Commissie van 16 januari 2019[xii] tot instelling van **vrijwaringsmaatregelen** ten aanzien van de invoer van Indica-rijst van oorsprong uit **Cambodja en Myanmar;**
- het uitvoeringsbesluit van de Commissie van 11 februari 2019 betreffende de inleiding van de procedure voor **tijdelijke intrekking van de aan Cambodja verleende tariefpreferenties**[xiii].

3.2. Komende wijzigingen

SAP-begunstigde landen die gedurende drie opeenvolgende jaren door de Wereldbank worden aangemerkt als hogermiddeninkomenseconomieën, verliezen deze SAP-status. Daarom zullen **Nauru, Samoa en Tonga** met ingang van 1 januari 2021 uit de lijst van begunstigde landen worden geschrapt.

Andere landen worden sinds 2018 (**Armenië**) en 2019 (**Sri Lanka**) als hogermiddeninkomenslanden aangemerkt. **Vietnam** zal de status van SAP-begunstigd land twee jaar na de ophanden zijnde inwerkingtreding van de vrijhandelsovereenkomst met de EU verliezen. Marktdeelnemers zullen echter gebruik kunnen blijven maken van de SAP-rechten als die gunstiger zijn.

Een aantal MOL's staan op de nominatie voor graduatie, d.w.z. dat zij na een overgangsperiode van drie jaar worden geschrapt uit de lijst van landen die onder de EBA-regeling vallen. Op dat moment kunnen ze een verzoek indienen voor toetreding tot SAP+, mits ze aan de voorwaarden voldoen, of in aanmerking komen voor de algemene SAP-regeling. In 2023 zal de graduatie van **Bhutan** plaatsvinden, gevolgd door **Sao Tomé en Principe en de Salomonseilanden** in 2024. In 2021 zal een datum worden

vastgesteld voor de graduatie van **Tuvalu en Kiribati**. In hetzelfde jaar zou een aanbeveling kunnen worden gedaan voor de graduatie van **Bangladesh, de Democratische Volksrepubliek Laos, Myanmar, Nepal en Oost-Timor**.

Twee landen die gebruikmaken van de algemene SAP-regeling (**Tadzjikistan en Oezbekistan**) hebben te kennen gegeven dat zij zich graag aansluiten bij de SAP+-regeling.

3.3. Toekomstige SAP-verordening

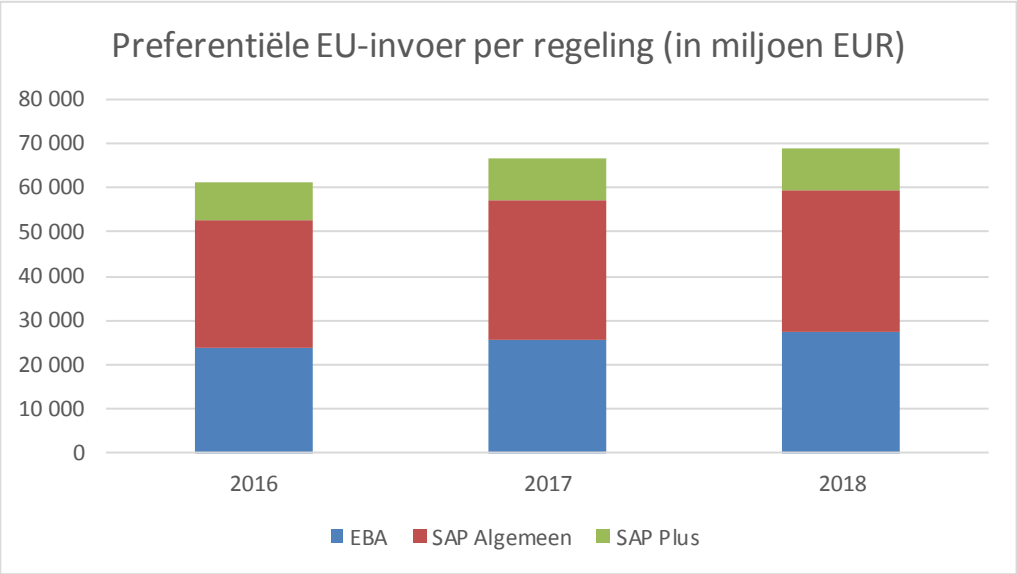
De huidige SAP-verordening loopt op 31 december 2023 af. Om marktdeelnemers en begunstigde landen in staat te stellen zich aan een nieuwe verordening aan te passen, is de Commissie begonnen met de voorbereidende werkzaamheden voor de nieuwe verordening. Het is de bedoeling dat de nieuwe verordening zal voortgaan op de ingeslagen weg, namelijk die van de bevordering van de duurzame ontwikkeling van begunstigde landen op economisch, sociaal en milieugebied, met inachtneming van goed bestuur en de mensenrechten en met de uitbanning van de armoede als hoofddoel. De openbare raadpleging zal in 2020 plaatsvinden.

Het Europees Parlement heeft op 14 maart 2019 een niet-wetgevingsresolutie aangenomen over de tenuitvoerlegging van de SAP-verordening[xiv]. Het Europees Parlement onderkent het positieve effect van de SAP-verordening en doet een reeks aanbevelingen met het oog op de voorbereidende werkzaamheden voor de toekomstige SAP-verordening. De toekomstige verordening moet met name diversificatie aanmoedigen, sterker de nadruk leggen op de verbetering van milieunormen en de controle versterken.

4. HET SAP WERKT: ECONOMISCHE VOORDELEN VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN

Ondanks het lagere aantal SAP-begunstigde landen is de totale waarde van de EU-invoer uit SAP-landen in de verslagperiode 2018-2019 aanzienlijk gestegen, van 61,3 miljard EUR in 2016 naar 68,9 miljard EUR in 2018. 32,3 miljard EUR hiervan betrof de landen die vallen onder de algemene SAP-regeling, circa 9,5 miljard EUR SAP+-begunstigde landen en 27,1 miljard EUR EBA-landen[xv].

Figuur 1. Waarde van de invoer in de EU onder de drie SAP-regelingen

Wanneer we de **totale EU-invoer** (inclusief de niet-preferentiële) in de jaren 2016-2018 als uitgangspunt nemen, is de invoer uit de SAP-begunstigde landen met 16,2 % toegenomen. De EBA-landen zagen hun uitvoer naar de EU groeien met 9,9 %, de SAP+-begunstigde landen met 13,4 % en de landen die onder de algemene SAP-regeling vallen met 18,8 %. **India** is het SAP-begunstigde land met het grootste aandeel in de totale invoer (inclusief de niet-preferentiële), gevolgd door **Vietnam**, **Nigeria**, **Bangladesh** en **Indonesië**.

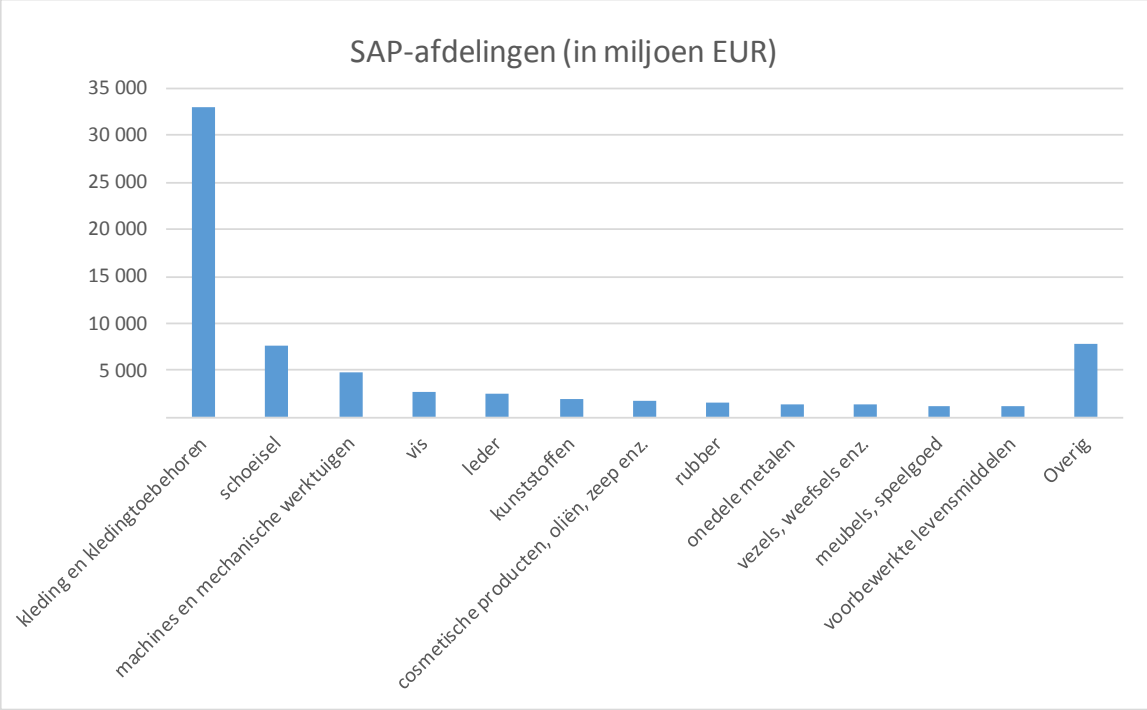
Wanneer we enkel kijken naar de **preferentiële invoer**, is **Bangladesh** inmiddels de belangrijkste SAP-partner van de EU, op de voet gevolgd door **India, Indonesië, Vietnam en Pakistan**.

Tabel 1. Waarde van de SAP-invoer in de EU uit de belangrijkste begunstigde landen (in miljoen EUR) en hun aandeel in % in de totale invoer en de totale SAP-invoer in de EU in 2018

SAP-begunstigd land	Invoer in kader van SAP (in miljoen EUR)	Totale invoer in EU (in miljoen EUR)	SAP-aandeel van land in invoer in EU	SAP-aandeel van land in totale SAP-invoer in EU	% van invoer als aandeel in totale invoer EU
Bangladesh	16 776	17 401	96,4%	24,4%	0,96%
India	16 378	43 601	37,6%	23,8%	2,41%
Vietnam	8 994	37 531	24,0%	13,1%	2,07%
Indonesië	6 616	15 557	42,5%	9,6%	0,86%
Pakistan	5 885	6 740	87,3%	8,5%	0,37%
Cambodja	4 987	5 255	94,9%	7,2%	0,29%
Myanmar	1 926	2 189	88,0%	2,8%	0,12%
Filipijnen	1 915	7 490	25,6%	2,8%	0,41%
Sri Lanka	1 365	2 755	49,5%	2,0%	0,15%
Mozambique	1 219	1 840	66,3%	1,8%	0,10%
Senegal	367	543	67,6%	0,5%	0,03%
Mauritanië	353	523	67,4%	0,5%	0,03%
Malawi	260	301	86,6%	0,4%	0,02%
Tanzania	256	473	54,2%	0,4%	0,03%
Ethiopië	236	642	36,8%	0,3%	0,04%
Laos	182	251	72,6%	0,3%	0,01%
Uganda	131	471	27,9%	0,2%	0,03%
Nigeria	115	18 715	0,6%	0,2%	1,03%

Wat de **productafdelingen** betreft, blijven **kleding en kledingtoebehoren** het grootste deel van de invoer in het kader van het SAP (47,9 % van 33 miljard EUR) uitmaken, gevolgd door **schoeisel** (11 %), **mechanische werktuigen** (7 %), **visproducten** (4 %), **leder** (3,7 %) en **kunststoffen** (2,7 %) — zie figuur 2.

Figuur 2. Belangrijkste productafdelingen van de SAP-invoer in de EU in 2018

4.1. Evaluatie halverwege: het SAP is doeltreffend

In 2018 heeft de Commissie haar verslag over de toepassing van de SAP-verordening ingediend bij het Europees Parlement en de Raad[xvi]. Uit deze evaluatie halverwege blijkt dat het SAP van de EU resultaten oplevert: het stelsel is erin geslaagd de preferenties af te stemmen op de meest behoeftige landen en het heeft bijgedragen tot de duurzame ontwikkeling van die landen. Het SAP van de EU is doeltreffender geworden door het monitoringmechanisme, dat heeft geleid tot verbetering op het vlak van de mensenrechten en de rechten van werkenden. In de textiel- en kledingsector heeft de preferentiële uitvoer in het kader van EBA een gunstige uitwerking gehad op bedrijven en de werkgelegenheid.

Enkele aanbevelingen en follow-upmaatregelen uit de evaluatie halverwege

- *Met betrekking tot grotere transparantie*: de Commissie overweegt een aantal praktische maatregelen om het toezicht op SAP+ te verbeteren, de betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld te bevorderen en het stelsel beter bekend te maken bij bedrijven en maatschappelijke organisaties, waaronder sociale partners.
- *Toepassing van de vrijwaringsbepalingen in de SAP-verordening*: in 2019 heeft de EU naar aanleiding van een onderzoek overeenkomstig de SAP-verordening vrijwaringsmaatregelen ingesteld ten aanzien van Indica-rijst van oorsprong uit Cambodja en Myanmar.
- *Inleiding van intrekkingsprocedures wanneer ernstige en systematische schendingen worden gemeld door de betrokken toezichthoudende instanties*: op 11 februari 2019 heeft de Commissie de procedure in gang gezet voor de tijdelijke intrekking van de aan Cambodja verleende tariefpreferenties.
- *Verdere versterking van de samenwerking met ontwikkelingspartners, ook om meer investeringen in MOL's aan te trekken*.

5. HET SAP DRAAGT BIJ TOT DUURZAME ONTWIKKELING

Op het vlak van de mensenrechten en de rechten van werkenden is in de evaluatie halverwege vastgesteld dat het SAP+ doeltreffend is waar het gaat om het creëren van een hefboomeffect via het monitoringmechanisme van SAP+ en het vooruitzicht van toetreding (voor kandidaat-landen). Doordat er niet alleen vaker, maar ook grondiger wordt gecontroleerd op de naleving van SAP+, kan de EU meer druk uitoefenen.

In de verslagperiode 2018-2019 hebben de diensten van de Europese Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) monitoringmissies verricht in **Armenië, Bolivia, Kirgizië, Mongolië, Pakistan en op de Filipijnen alsmede in Sri Lanka, Cambodja, Bangladesh en Myanmar**. Afgezien van het feit dat het SAP banen schept — de schattingen lopen uiteen van 500 000 in Myanmar tot 5 miljoen in Bangladesh — heeft de betrokkenheid er ook toe geleid dat er nu meer aandacht is voor arbeidsnormen, mensenrechten en, in geval van SAP+, milieu en goed bestuur.

Er worden vorderingen gemaakt op het gebied van **rechten van kinderen**: in **Mongolië** zijn wetten ter bescherming van de rechten van kinderen aangenomen en zijn de hiervoor bestemde begrotingsmiddelen aanzienlijk verhoogd. Ook **Paraguay** heeft zich ingezet voor de bevordering en bescherming van de rechten van kinderen. In **Sri Lanka** is de kinderarbeid teruggebracht tot 1 %. In **Bolivia** sluit de minimumarbeidsleeftijd nu aan bij de IAO-normen. In **Pakistan** heeft de overheid ingestemd met onderzoeken naar kinderarbeid. **Kaapverdië** heeft aanzienlijke vooruitgang geboekt bij het strafbaar stellen van seksuele uitbuiting van minderjarigen.

De mogelijke achteruitgang op het gebied van de mensenrechten heeft de volle aandacht. De roep om herinvoering van de **doodstraf** is zorgelijk, in het bijzonder de hernieuwde oproep tot het houden van een stemming over een wetsontwerp over de doodstraf op de **Filipijnen**. Een dergelijke wet zou indruisen tegen de verbintenissen die de **Filipijnen** zijn aangegaan in het kader van het Tweede Facultatieve Protocol bij het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. In **Sri Lanka** zijn verklaringen dat opnieuw tot uitvoering van de doodstraf zal worden overgegaan, reden tot bezorgdheid. Het beeld is echter niet alleen maar somber: zo gaven overheidsfunctionarissen tijdens een onlangs gehouden SAP+-missie in Sri Lanka aan dat zij er vertrouwen in hadden dat het de-factomoratorium zou standhouden. **Mongolië** concludeerde op basis van een eigen evaluatie dat de herinvoering van de doodstraf onverenigbaar zou zijn met zijn internationale verplichtingen. Deze beoordeling fungeerde als nuttig instrument bij het tegengaan van plannen voor de herinvoering van de doodstraf. In **Pakistan** tot slot is een debat gaande of het aantal misdrijven waarop de doodstraf staat niet moet worden teruggebracht; het land heeft intussen ook het aantal executies aanzienlijk gereduceerd en de procedure voor gratieverzoeken aangepast.

In sommige landen **wordt de ruimte voor het maatschappelijk middenveld ingeperkt**. In **Pakistan** is een aantal internationale ngo's het land uitgezet, wat zijn weerslag heeft op de vrijheden van de organisaties die nog in het land zijn. De vrijheid van meningsuiting, ook via de media, staat onder druk. In **Bolivia** wordt melding gemaakt van verbaal en fysiek geweld tegen mensenrechtenverdedigers en journalisten en van een toenemend aantal strafrechtelijke vervolgingen van deze personen. Wat de **Filipijnen** betreft, bestaan er ernstige zorgen over de dodelijke slachtoffers van de antidrugscampagne en het ontbreken van doeltreffende, onpartijdige en transparante onderzoeken naar alle zaken met dodelijke afloop. De ruimte voor het maatschappelijk middenveld neemt ook af door maatregelen in het kader van **de strijd tegen het terrorisme**, die hebben geleid tot meer geweld tegen mensen en organisaties uit het

maatschappelijk middenveld, mensenrechtenverdedigers, inheemse volkeren, journalisten en advocaten. In **Cambodja** zijn de democratie, de eerbiediging van de mensenrechten en de rechtsstaat er in de afgelopen drie jaar op achteruit gegaan, en is ook de speelruimte voor de politieke oppositie, de media en het maatschappelijk middenveld steeds kleiner geworden.

In **Armenië** daarentegen gaf de "Fluwelen Revolutie" van 2018 aanzienlijke verbetering te zien op het vlak van de vrijheid van meningsuiting en vergadering.

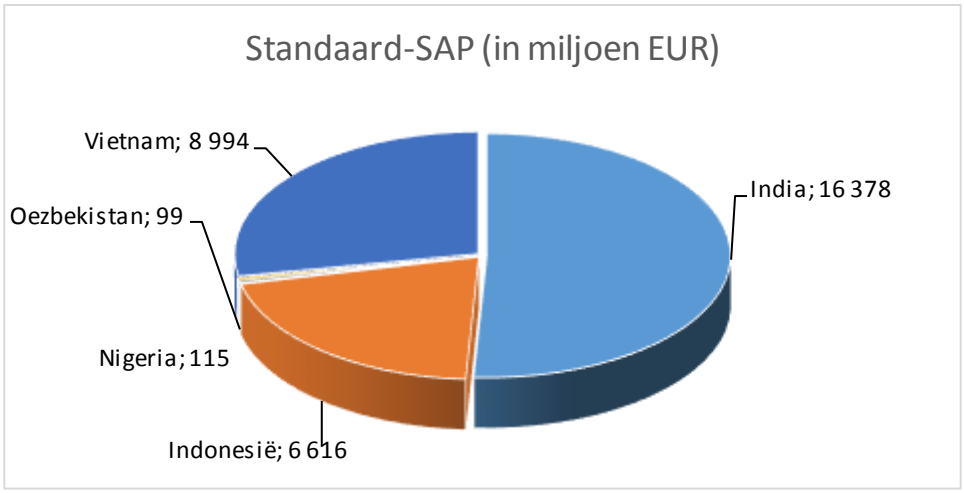
Op het gebied van de **rechten van werkenden** blijft de situatie wat betreft de **vrijheid van vereniging** zorgwekkend in **Sri Lanka, Pakistan, Bangladesh en Myanmar**. In **Kirgizië** zou de goedkeuring van een wet op de vakbonden de onafhankelijkheid van die bonden aanzienlijk inperken. Het **Filipijnse** Congres heeft een wet over de zekerheid met betrekking tot landbezit aangenomen om een eind te maken aan het misbruik van "contractualisering", waar de president echter onlangs zijn veto over heeft uitgesproken.

Op het gebied van milieu en klimaatverandering hebben de landen hun verslaglegging verbeterd (bv. in het kader van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde in het wild levende dier- en plantensoorten). Alle begunstigde landen hebben de **Overeenkomst van Parijs en de wijziging van Kigali van het Protocol van Montreal** ondertekend. Toch is het allerminst gewaagd te veronderstellen dat meer aandacht voor het milieu bij de monitoring meer effect zou kunnen sorteren. Het wereldwijde kader inzake biodiversiteit voor de periode na 2020 — uit hoofde van het Verdrag inzake biologische diversiteit — zal wat betreft de voortgang van en uitvoering door de landen de lat waarschijnlijk hoger leggen en voorzien in strengere beoordelingsmechanismen.

6. DE ALGEMENE SAP-REGELING

In de verslagperiode 2018-2019 hebben **Ghana, Ivoorkust en Swaziland** het SAP verlaten vanwege hun vrijhandelsovereenkomsten met de EU, terwijl er één land is bijgekomen (**Samoa)** dat de status van MOL is ontgroeid, waarmee het totale aantal begunstigde landen aan het einde van de periode op 15 is gekomen. Onderstaande figuur toont de uitsplitsing van de preferentiële invoer[xvii] in het kader van de algemene SAP-regeling in 2018.

Figuur 3. Belangrijkste begunstigde landen van de algemene SAP-regeling in 2018 (invoer in de EU in miljoen EUR)

Hoewel de SAP-invoer licht is gedaald (van 16,6 miljard EUR in 2016 naar 16,4 miljard EUR in 2018), **blijft India het belangrijkste begunstigde land** van de algemene SAP-regeling met 50,8 % van alle SAP-invoer in de EU, gevolgd door **Vietnam** (27,9 %) en **Indonesië** (20,5 %). **Nigeria** en **Oezbekistan** volgen in de top vijf, zij het met marginale aandelen (respectievelijk 0,4 % en 0,3 %).

Graduatie van producten

Onder productgraduatie wordt verstaan dat de preferenties van de SAP-begunstigde landen worden geschrapt voor specifieke productafdelingen, waaraan de redenering ten grondslag ligt dat voor de invoer van deze producten niet langer EU-preferenties nodig zijn. Dit geldt voor de algemene SAP-regeling. De nieuwe graduaties zijn van toepassing van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2022:

Tabel 2. Productgraduatie in de perioden 2017-2019 en 2020-2022

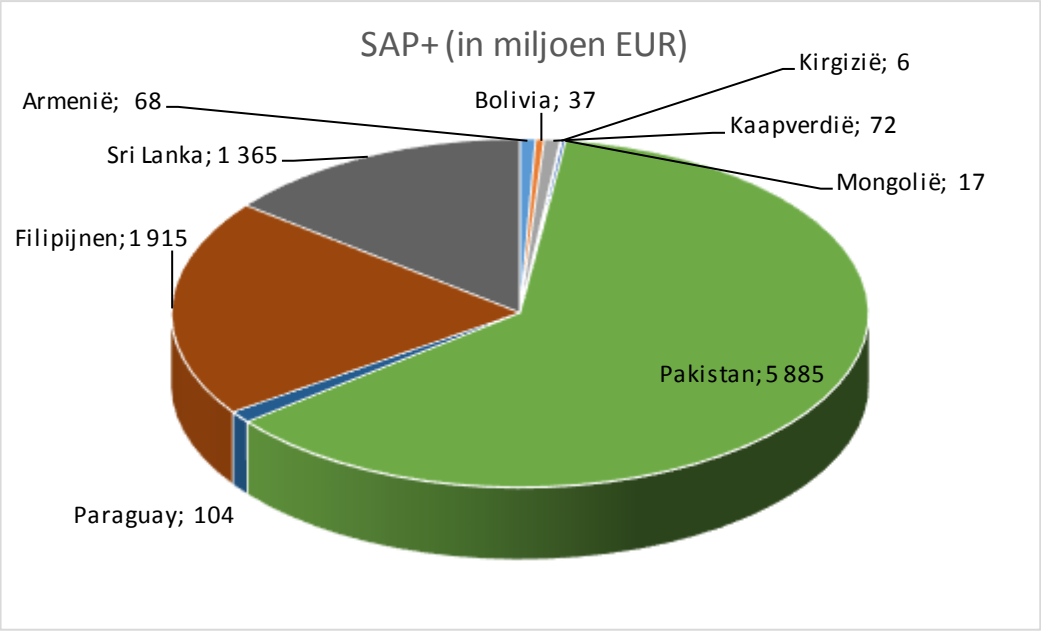
SAP-begunstigd land	SAP-afdeling gegradueerd tot en met 31 december 2019	SAP-afdeling gegradueerd vanaf 1 januari 2020	Productomschrijving
India	S-5		Minerale producten
	S-6a	S-6a	Anorganische en organische chemische producten
	S-11a	S-11a	Textielstoffen
	S-14	S-14	Parels en edele metalen
	S-15a	S-15a	Gietijzer, ijzer en staal alsmede werken van gietijzer, van ijzer en van staal
	S-15b	S-15b	Onedele metalen (met uitzondering van gietijzer, ijzer en staal), werken van onedele metalen (met uitzondering van werken van gietijzer, van ijzer en van staal)
		S-17a	Rollend en ander materieel voor spoor- en tramwegen
	S-17b	S-17b	Motorvoertuigen, rijwielen, luchtvaart en ruimtevaart, scheepvaart
Indonesië	S-1a	S-1a	Levende dieren en dierlijke producten, met uitzondering van vis
	S-3	S-3	Dierlijke of plantaardige oliën en vetten alsmede was van dierlijke of van plantaardige oorsprong
		S-5	Minerale producten
		S-9a	Hout, houtskool en houtwaren
Kenia	S-2a	S-2a	Levende planten en producten van de bloementeelt
Oekraïne	S-17a		Spoor- en tramvoertuigen en -producten
	S-3		Dierlijke of plantaardige oliën en vetten alsmede was van dierlijke of van plantaardige oorsprong

7. DE SAP+-REGELING

De SAP+-regeling is een van de belangrijkste instrumenten van de EU om duurzame ontwikkeling in kwetsbare ontwikkelingslanden te bevorderen. De landen in kwestie moeten aan twee aanvullende criteria voldoen: i) kwetsbaarheid (op basis van hun aandeel in de invoer en economische diversificatie) en ii) duurzame ontwikkeling. Wat het laatste betreft, moeten zij 27 fundamentele internationale verdragen inzake mensenrechten en rechten van werkenden, milieubescherming en goed bestuur ratificeren. Bovendien mogen de landen geen voorbehouden hebben geformuleerd die door deze verdragen zijn verboden; en in de recentst beschikbare conclusies van de toezichthoudende instanties in het kader van deze verdragen mogen geen ernstige fouten bij de daadwerkelijke uitvoering van die verdragen aan het licht zijn gekomen. In de verslagperiode 2018-2019 waren er negen SAP+-begunstigde landen: **Armenië, Bolivia, de Filipijnen, Kaapverdië, Kirgizië, Mongolië, Pakistan, Paraguay en Sri Lanka.**

Met ingang van 1 januari 2019 valt **Paraguay** niet langer onder het SAP+, aangezien het land gedurende drie opeenvolgende jaren is aangemerkt als hogermiddeninkomensland. Figuur 4 geeft de waarde weer van de preferentiële invoer uit de SAP+-landen in 2018. Het grootste deel daarvan kwam uit **Pakistan**, dat 62,2 % van alle SAP+-invoer in de EU (74 % in 2018) voor zijn rekening nam.

Figuur 4. Belangrijkste begunstigde landen van de SAP+-regeling in 2018 (invoer in de EU in miljoen EUR)

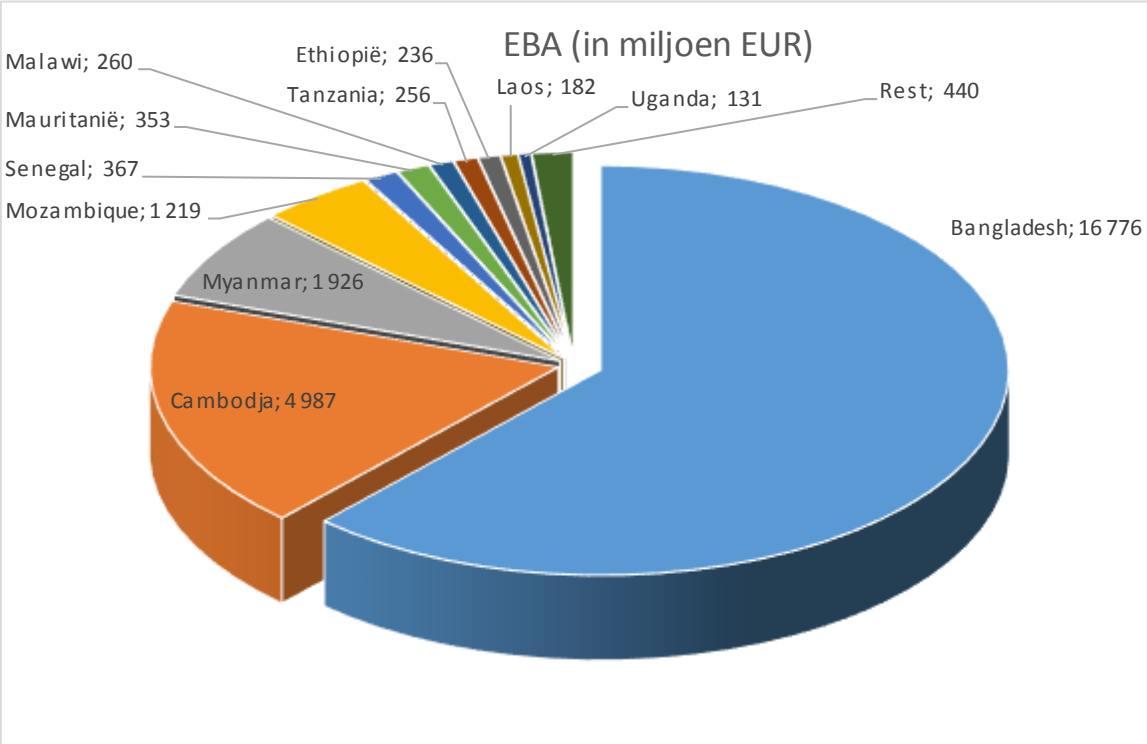

8. DE REGELING "ALLES BEHALVE WAPENS"

De EBA-regeling is het vlaggenschipinstrument van het EU-handelsbeleid en is bedoeld als hulpmiddel voor de armste en zwakste landen van de wereld, de MOL's. In 2019 heeft één land (**Samoa**) de regeling verlaten omdat het de MOL-status in 2014 is ontgroeid, waarmee het totale aantal begunstigde landen op 48 is gekomen.

Figuur 5 geeft een uitsplitsing van de waarde en het percentage van de preferentiële invoer uit EBA-begunstigde landen in de EU in 2018. Het grootste deel van de EBA-invoer kwam uit **Bangladesh** (61,8 %), gevolgd door **Cambodja** (18,4 %) en **Myanmar** (7,1 %). Wanneer we kijken naar alle SAP-begunstigde landen, **heeft Bangladesh India in 2018 ingehaald** met 16,8 miljard EUR aan preferentiële invoer, tegen 16,4 miljard EUR uit India).

Figuur 5. Belangrijkste begunstigde landen van de regeling "alles behalve wapens" in 2018 (invoer in de EU in miljoen EUR)

9. PARTNERSCHAP

Het SAP is meer dan een handelsinstrument: de dialoog met de EU over de daadwerkelijke uitvoering van internationale verdragen ondersteunt de duurzame ontwikkeling van de betrokken landen op de langere termijn.

De EU verstrekt ook financiering aan partners om hen te helpen de verdragen uit te voeren en de voordelen ervan beter te benutten:

In **Mongolië** zijn producten aangewezen die in het kader van de SAP+-regeling in de EU op de markt zouden kunnen worden gebracht. Op verzoek van de regering is uit de EU-begrotingssteun ook een onderzoek naar kinderarbeid bekostigd. In **Sri Lanka** heeft de EU ondersteuning verleend bij het formuleren van een nationale exportstrategie**.** In **Kirgizië** heeft de technische bijstand van de EU bijgedragen tot de bekendheid van normen, procedures en bedrijfsmodellen van de EU, waardoor de benuttingsgraad van de preferenties is toegenomen. In **Armenië** zijn regionale maatschappelijke organisaties ondersteund bij het opstellen van empirisch onderbouwde verslagen als alternatief voor de verslaglegging in VN-verband. In **Kaapverdië** heeft de EU steun verleend aan de eerste vakbond voor huishoudelijk personeel. In **Bolivia** heeft de EU ondersteuning verleend aan het opzetten van een centrum voor kosteloos online juridisch advies bij zaken waarin sprake is van politiek geweld. In **Pakistan** heeft de EU een project ondersteund dat zich richt op de versterking van de sociaal-economische rechten van vrouwen die in Punjab werkzaam zijn in de landbouw, terwijl **"**SMART **Myanmar"** het

duurzame gebruik en de duurzame productie van kleding bevordert. Via het project Trade for Decent Work (handel voor waardig werk) werkt de EU samen met de IAO om de toepassing van fundamentele IAO-Verdragen in **Bangladesh** te verbeteren.

10. CONCLUSIE

De unilaterale handelspreferenties van de EU helpen landen zich dankzij handel aan de armoede te ontworstelen, doordat zij een waardengebaseerde economie tot stand brengen: ruim 10 % van de EU-invoer komt uit SAP-begunstigde landen (met inbegrip van de niet-preferentiële invoer). Door de uitvoer naar de EU gemakkelijker te maken trekt het SAP investeringen aan en ondersteunt het de integratie in wereldwijde waardeketens. Dit zorgt op zijn beurt voor werk en inkomen.

Het SAP stimuleert investeringen in de begunstigde landen. Hoewel het aandeel van de preferentiële invoer in de totale EU-invoer beperkt is — 3,8 % in 2018 — heeft het SAP bedrijven en overheden aangemoedigd om economische bedrijvigheid te koppelen aan duurzame ontwikkeling. Het bevorderen van goed bestuur en mensenrechten zorgt voor een voorspelbaarder ondernemingsklimaat. In de kledingsector introduceren EU-afnemers nieuwe bedrijfsmodellen met hoge(re) milieu- en arbeidsnormen. Door die internationale waarden worden bedrijven concurrerender.

Het SAP moet relevant blijven voor ontwikkeling. Preferenties zijn aan erosie onderhevig door handelsovereenkomsten. Zorgen voor samenhang met ander beleid is nóg belangrijker geworden, om te bewerkstelligen dat de begunstigde landen kunnen profiteren van het SAP. Nodig hiervoor zijn ondersteuning van de economische diversificatie, het aantrekken van nieuwe investeerders, handelsbevordering en bewustmaking.

Het SAP heeft behoefte aan sterke partnerschappen: de EU zal nauw blijven samenwerken met de begunstigde landen en de belanghebbenden. Deze partners, waaronder het Europees Parlement en de EU-lidstaten, spelen een essentiële rol bij het welslagen en de voortgang van de agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling. De industrie in de EU, die vooroploopt waar het gaat om hoge normen op het gebied van arbeid, productieprocessen en milieu, kan de duurzame ontwikkeling van de betrokken landen ondersteunen via haar bedrijfsplannen.

Door toegang tot de EU-markt te verschaffen, helpen we ontwikkelingslanden bij hun inspanningen op het gebied van economische groei, armoedebestrijding, goed bestuur en duurzame ontwikkeling.

BIJLAGE I. BEGUNSTIGDE LANDEN

Tabel 1. Algemene SAP-regeling

	Begunstigde landen van de algemene SAP-regeling in de verslagperiode 2018-2019	Wijzigingen in begunstigdenstatus in 2018-2019 en daarna
1.	Cookeilanden	
2.	Ivoorkust	Regeling verlaten op 1 januari 2019
3.	Ghana	Regeling verlaten op 1 januari 2019
4.	India	
5.	Indonesië	
6.	Kenia	
7.	Micronesia (Federale Staten van)	
8.	Nauru	
9.	Nigeria	
10.	Niue	
11.	Republiek Congo	
12.	Samoa	Per 1 januari 2019 opgenomen na schrapping uit EBA
13.	Swaziland	Regeling verlaten op 1 januari 2019
14.	Syrië	
15.	Tadzjikistan	
16.	Tonga	
17.	Oezbekistan	
18.	Vietnam	Te schrappen twee jaar na de op handen zijnde inwerkingtreding van de vrijhandelsovereenkomst met de EU

Tabel 2. SAP+-regeling

	Begunstigde landen van de SAP+-regeling in de verslagperiode 2018-2019	Wijzigingen in begunstigdenstatus (SAP+) in 2018-2019 en daarna
1.	Armenië	Verlaat regeling eventueel per 1 januari 2022*
2.	Bolivia	
3.	Kaapverdië	
4.	Kirgizië	
5.	Mongolië	
6.	Pakistan	
7.	Paraguay	Regeling verlaten op 1 januari 2019
8.	Filipijnen	
9.	Sri Lanka	Verlaat regeling eventueel per 1 januari 2023*

*Afhankelijk van de indeling door de Wereldbank als hogermiddeninkomensland.

Tabel 3. Regeling “alles behalve wapens” (EBA)

Begunstigde landen van de EBA-regeling in de verslagperiode 2018-2019			
1.	Afghanistan	26	Mali
2.	Angola	27	Mauritanië
3.	Bangladesh	28	Malawi
4.	Bhutan	29	Myanmar/Birma
5.	Burkina Faso	30	Mozambique
6.	Burundi	31	Nepal
7.	Benin	32	Niger
8.	Cambodja	33	Rwanda
9.	Tsjaad	34	Samoa **(geschrapt 1 januari 2019)**
10.	Democratische Republiek Congo	35	Sierra Leone
11.	Centraal-Afrikaanse Republiek	36	Senegal
12.	Comoren	37	Salomonseilanden
13.	Djibouti	38	Somalië
14.	Eritrea	39	Zuid-Sudan
15.	Ethiopië	40	Sudan
16.	Gambia	41	Sao Tome en Principe
17.	Guinee	42	Tanzania
18.	Equatoriaal-Guinea	43	Oost-Timor
19.	Guinee-Bissau	44	Togo
20.	Haiti	45	Tuvalu
21.	Kiribati	46	Uganda
22.	Democratische Volksrepubliek Laos	47	Vanuatu
23.	Liberia	48	Jemen
24.	Lesotho	49	Zambia
25.	Madagaskar		

BIJLAGE II. STATISTISCHE INFORMATIE

Tabel 1. Waarde van de preferentiële invoer voor alle SAP-landen (in duizend EUR)*

Bron: Comext - Taric - ISDB			2016				2017				2018			
			Invoer ('000 EUR)				Invoer ('000 EUR)				Invoer ('000 EUR)			
SAP-klasse	Derde land	Product-afdeling	Totaal	voor SAP in aanmerking komend	SAP gebruikt	benuttings-percentage SAP	Totaal	voor SAP in aanmerking komend	SAP gebruikt	benuttings-percentage SAP	Totaal	voor SAP in aanmerking komend	SAP gebruikt	benuttings-percentage SAP
Alle SAP's	Alle derde landen	Alle afdel.	157 968 285	77 772 810	61 304 975	78,8	171 015 879	81 859 271	66 500 268	81,2	183 561 869	84 197 170	68 867 982	81,8
SAP EBA	Alle derde landen	Alle afdel.	36 231 581	25 629 460	23 542 234	91,9	36 322 070	27 282 563	25 470 092	93,4	39 815 338	29 042 288	27 135 733	93,4
SAP Algemeen	Alle derde landen	Alle afdel.	104 700 491	41 659 377	29 168 901	70,0	115 944 571	43 256 512	31 682 039	73,2	124 430 850	43 762 080	32 264 222	73,7
SAP Plus	Alle derde landen	Alle afdel.	17 036 213	10 483 974	8 593 840	82,0	18 749 238	11 320 197	9 348 137	82,6	19 315 681	11 392 802	9 468 028	83,1

Tabel 2. Waarde van de preferentiële invoer per begunstigd land van de regeling SAP Algemeen (in duizend EUR)*

Bron: Comext - Taric - ISDB			2016				2017				2018			
			Invoer ('000 EUR)				Invoer ('000 EUR)				Invoer ('000 EUR)			
SAP-klasse	Derde land	Product-afdeling	Totaal	voor SAP in aanmerking komend	SAP gebruikt	benuttings-percentage SAP	Totaal	voor SAP in aanmerking komend	SAP gebruikt	benuttings-percentage SAP	Totaal	voor SAP in aanmerking komend	SAP gebruikt	benuttings-percentage SAP
SAP Algemeen	Congo	Alle afdel.	1 048 684	34 084	14 350	42,1	1 001 210	20 113	13 739	68,3	847 801	40 989	32 744	79,9
SAP Algemeen	Cookeilanden	Alle afdel.	8 659	246	31	12,7	7 721	54	3	6,3	12 118	29	0	
SAP Algemeen	Ghana	Alle afdel.	2 287 682	683 385	868	0,1	1 791 855	742 412	5 677	0,8	2 591 628	766 996	1 256	0,2
SAP Algemeen	India	Alle afdel.	37 687 522	18 889 804	16 638 803	88,1	42 011 292	18 521 203	16 055 203	86,7	43 601 093	18 765 680	16 377 580	87,3
SAP Algemeen	Indonesië	Alle afdel.	14 029 260	7 314 440	5 166 233	70,6	15 508 752	8 054 954	6 372 484	79,1	15 557 258	8 173 754	6 616 400	80,9
SAP Algemeen	Ivoorkust	Alle afdel.	4 535 782	1 294 557	2 070	0,2	4 352 843	1 294 499	1 540	0,1	3 987 626	1 166 178	467	0,0
SAP Algemeen	Kenia	Alle afdel.	1 268 546	870 131	16 288	1,9	1 227 254	392 672	3 373	0,9	1 264 239	419 889	2 648	0,6
SAP Algemeen	Micronesia	Alle afdel.	450	442	112	25,4	144	142	81	57,5	122	112	62	55,0
SAP Algemeen	Nauru	Alle afdel.	95	53	0		68	43	0		274	14	0	
SAP Algemeen	Nigeria	Alle afdel.	10 844 785	157 780	101 974	64,6	13 207 881	164 081	107 070	65,3	18 715 007	147 040	114 661	78,0
SAP Algemeen	Niue	Alle afdel.	267	181	0		231	21	0		346	22	0	
SAP Algemeen	Swaziland	Alle afdel.	121 534	21 049	56	0,3	84 692	15 358	0		63 303	19 269	29	0,2
SAP Algemeen	Syrië	Alle afdel.	49 489	20 230	8 911	44,1	52 984	23 482	10 448	44,5	57 873	23 931	12 040	50,3
SAP Algemeen	Tadzjikistan	Alle afdel.	81 968	12 916	11 822	91,5	42 857	17 412	15 527	89,2	46 884	15 383	14 083	91,5
SAP Algemeen	Tonga	Alle afdel.	863	125	35	28,2	312	106	56	52,4	1 403	1 019	97	9,5
SAP Algemeen	Oezbekistan	Alle afdel.	117 189	86 289	75 689	87,7	176 378	134 804	121 308	90,0	152 522	112 334	98 606	87,8
SAP Algemeen	Vietnam	Alle afdel.	32 617 715	12 273 664	7 131 655	58,1	36 478 097	13 875 158	8 975 529	64,7	37 531 353	14 109 440	8 993 548	63,7

* "Totale invoer" omvat alle invoer, met inbegrip van producten die automatisch onder de nultarieven voor meest begunstigde naties ("MBN") vallen. "Voor EBA in aanmerking komende invoer" omvat alleen producten in het kader van de EBA-regeling die niet op andere wijze onder het MBN-nultarief vallen.

Tabel 3. Waarde van de preferentiële invoer per begunstigd land van de EBA-regeling (in duizend EUR)*

Bron: Comext - Taric - ISDB		2016				2017				2018			
		Invoer ('000 EUR)				Invoer ('000 EUR)				Invoer ('000 EUR)			
Derde land	Product-afdeling	Totaal	voor SAP in aanmerking komend	SAP gebruikt	benuttings-percentage SAP	Totaal	voor SAP in aanmerking komend	SAP gebruikt	benuttings-percentage SAP	Totaal	voor SAP in aanmerking komend	SAP gebruikt	benuttings-percentage SAP
Alle derde landen	Alle afdel.	36 231 581	25 629 460	23 542 234	91,9	36 322 070	27 282 563	25 470 092	93,4	39 815 338	29 042 288	27 135 733	93,4
Afghanistan	Alle afdel.	18 886	5 632	2 846	50,5	21 365	7 112	3 792	53,3	25 966	11 958	6 962	58,2
Angola	Alle afdel.	4 156 543	69 808	30 828	44,2	2 273 906	55 874	28 024	50,2	3 628 254	47 610	32 460	68,2
Bangladesh	Alle afdel.	16 384 267	16 321 080	15 617 510	95,7	16 744 627	16 676 909	16 145 456	96,8	17 400 928	17 327 005	16 776 310	96,8
Benin	Alle afdel.	39 218	5 115	4 817	94,2	18 048	3 132	2 830	90,4	17 034	4 128	3 454	83,7
Bhutan	Alle afdel.	2 604	2 139	1 884	88,1	13 218	13 121	12 954	98,7	26 226	25 475	24 972	98,0
Burkina Faso	Alle afdel.	109 149	10 928	9 912	90,7	165 781	16 468	15 422	93,6	189 383	19 177	17 953	93,6
Burundi	Alle afdel.	31 925	292	260	89,3	24 881	186	86	46,5	24 477	226	139	61,6
Cambodja	Alle afdel.	4 595 590	4 529 091	4 179 306	92,3	4 957 827	4 922 461	4 711 554	95,7	5 254 668	5 214 970	4 987 305	95,6
Centraal-Afrikaanse Republiek	Alle afdel.	16 556	748	6	0,9	12 258	385	363	94,2	13 335	358	0	
Tsjaad	Alle afdel.	114 667	978	0		200 324	229	0		344 373	1 047	0	0,0
Comoren	Alle afdel.	15 515	7 505	7 168	95,5	19 463	9 603	8 974	93,5	26 128	8 848	5 861	66,2
Congo (Democratische Rep.)	Alle afdel.	738 795	6 001	3 595	59,9	747 666	8 701	7 030	80,8	693 937	34 773	33 419	96,1
Djibouti	Alle afdel.	23 097	5 402	156	2,9	17 952	8 793	266	3,0	12 918	5 300	194	3,7
Equatoriaal-Guinea	Alle afdel.	1 237 741	22 795	19 052	83,6	1 046 548	13 428	11 680	87,0	1 263 790	7 028	1 900	27,0
Eritrea	Alle afdel.	13 248	2 171	2 031	93,6	19 991	2 057	1 995	97,0	2 290	2 121	1 969	92,8
Ethiopië	Alle afdel.	712 168	400 421	245 789	61,4	651 593	248 859	228 748	91,9	641 581	245 054	236 088	96,3
Gambia	Alle afdel.	14 039	10 512	9 933	94,5	11 847	6 660	6 475	97,2	17 864	11 640	9 859	84,7
Guinee	Alle afdel.	522 866	2 664	811	30,5	442 790	3 062	1 447	47,3	507 006	1 843	1 022	55,4
Guinee-Bissau	Alle afdel.	1 602	404	0		3 199	30	0		3 491	401	198	49,4
Haiti	Alle afdel.	39 484	15 996	13 823	86,4	47 254	22 831	19 873	87,0	51 642	17 920	15 201	84,8
Kiribati	Alle afdel.	152	97	0		300	211	140	66,4	298	178	158	88,6
Laos	Alle afdel.	235 140	177 175	170 097	96,0	273 718	190 102	179 627	94,5	250 958	196 320	182 257	92,8
Lesotho	Alle afdel.	207 516	2 875	2 047	71,2	270 789	5 617	1 253	22,3	352 205	5 862	1 586	27,1
Liberia	Alle afdel.	272 913	4 301	379	8,8	534 157	1 219	49	4,0	341 751	542	5	0,9
Madagascar	Alle afdel.	935 078	702 377	9 859	1,4	1 114 120	843 318	22 715	2,7	1 166 604	900 121	20 387	2,3
Malawi	Alle afdel.	267 919	215 082	214 029	99,5	364 680	306 073	304 207	99,4	300 737	263 068	260 300	98,9
Mali	Alle afdel.	36 626	5 706	4 773	83,6	27 209	4 658	3 618	77,7	41 228	4 564	1 255	27,5
Mauritanië	Alle afdel.	428 459	224 239	217 879	97,2	497 476	316 171	312 154	98,7	523 375	358 765	352 581	98,3
Mozambique	Alle afdel.	1 301 694	970 575	964 758	99,4	1 636 345	1 133 619	1 114 523	98,3	1 839 684	1 240 216	1 219 492	98,3
Myanmar	Alle afdel.	974 013	878 013	828 360	94,3	1 507 975	1 398 240	1 316 449	94,2	2 188 738	2 016 300	1 926 416	95,5
Nepal	Alle afdel.	94 312	83 435	77 175	92,5	93 138	82 461	74 986	90,9	90 223	78 759	71 368	90,6
Niger	Alle afdel.	116 024	3 692	3 080	83,4	83 907	3 913	3 504	89,5	7 529	4 011	3 188	79,5
Rwanda	Alle afdel.	51 349	1 991	947	47,6	56 158	6 511	5 575	85,6	64 459	10 550	10 061	95,4
Samoa	Alle afdel.	1 882	1 475	293	19,9	5 524	4 051	117	2,9	2 553	669	446	66,6
Sao Tome en Principe	Alle afdel.	10 241	183	98	53,5	7 835	151	91	60,5	5 380	744	533	71,7
Senegal	Alle afdel.	416 579	266 230	255 426	95,9	441 511	337 757	324 888	96,2	542 620	381 831	366 717	96,0
Sierra Leone	Alle afdel.	222 938	1 645	533	32,4	246 881	3 188	2 342	73,4	230 772	4 071	647	15,9
Salomonseilanden	Alle afdel.	53 495	52 945	52 848	99,8	65 781	65 414	65 389	100,0	69 634	68 986	68 804	99,7
Somalië	Alle afdel.	13 047	568	15	2,7	18 119	106	0		23 935	750	609	81,1
Zuid-Sudan	Alle afdel.	303	104	70	67,6	234	74	5	6,7	93	35	0	
Sudan	Alle afdel.	182 863	23 460	22 751	97,0	171 714	43 275	41 417	95,7	150 264	11 762	10 689	90,9
Tanzania	Alle afdel.	620 797	324 271	317 666	98,0	504 007	276 635	268 100	96,9	473 345	263 768	256 364	97,2
Oost-Timor	Alle afdel.	5 369	71	0		12 880	6 598	0		9 808	5 181	0	
Togo	Alle afdel.	102 775	33 290	24 138	72,5	76 888	20 349	18 669	91,7	78 778	23 650	22 288	94,2
Tuvalu	Alle afdel.	51	28	0		155	42	0		294	34	0	
Uganda	Alle afdel.	444 563	150 535	148 273	98,5	511 912	144 142	141 158	97,9	470 893	134 028	131 480	98,1
Vanuatu	Alle afdel.	3 334	1 475	370	25,1	987	332	180	54,2	1 020	110	22	20,4
Jemen	Alle afdel.	18 692	6 285	4 574	72,8	31 930	17 315	16 012	92,5	39 584	28 791	26 070	90,5
Zambia	Alle afdel.	425 496	77 656	72 067	92,8	325 205	51 121	45 955	89,9	403 284	51 739	46 744	90,3

Tabel 4. Waarde van de preferentiële invoer per begunstigd land van de SAP+-regeling (in duizend EUR)*

Bron: Comext - Taric - ISDB			2016				2017				2018			
			Invoer ('000 EUR)				Invoer ('000 EUR)				Invoer ('000 EUR)			
SAP-klasse	Derde land	Product-afdeling	Totaal	voor SAP in aanmerking komend	SAP gebruikt	benuttings-percentage SAP	Totaal	voor SAP in aanmerking komend	SAP gebruikt	benuttings-percentage SAP	Totaal	voor SAP in aanmerking komend	SAP gebruikt	benuttings-percentage SAP
SAP Plus	Alle derde landen	Alle afdel.	17 036 213	10 483 974	8 593 840	82,0	18 749 238	11 320 197	9 348 137	82,6	19 315 681	11 392 802	9 468 028	83,1
SAP Plus	Armenië	Alle afdel.	310 033	116 430	107 772	92,6	351 132	135 485	130 319	96,2	207 913	74 868	68 162	91,0
SAP Plus	Bolivia	Alle afdel.	529 756	58 741	55 233	94,0	474 410	58 523	54 344	92,9	592 673	40 672	36 853	90,6
SAP Plus	Kaapverdië	Alle afdel.	70 614	68 097	65 886	96,8	72 266	46 474	38 426	82,7	90 454	75 364	71 567	95,0
SAP Plus	Kirgizië	Alle afdel.	72 289	6 089	3 244	53,3	164 933	7 978	4 795	60,1	631 176	10 070	6 112	60,7
SAP Plus	Mongolië	Alle afdel.	64 167	18 139	15 264	84,1	69 579	19 509	16 795	86,1	72 587	17 942	16 522	92,1
SAP Plus	Pakistan	Alle afdel.	6 205 712	5 783 301	5 522 688	95,5	6 592 810	6 114 571	5 877 716	96,1	6 739 519	6 097 752	5 885 055	96,5
SAP Plus	Paraguay	Alle afdel.	1 074 459	41 718	36 558	87,6	1 147 669	53 960	47 532	88,1	735 556	110 178	104 408	94,8
SAP Plus	Filipijnen	Alle afdel.	6 306 721	2 361 822	1 681 542	71,2	7 241 862	2 620 112	1 937 602	74,0	7 490 408	2 618 057	1 914 773	73,1
SAP Plus	Sri Lanka	Alle afdel.	2 402 460	2 029 637	1 105 654	54,5	2 634 576	2 263 585	1 240 607	54,8	2 755 395	2 347 900	1 364 575	58,1

[i] Verordening (EU) nr. 978/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 houdende toepassing van een schema van algemene tariefpreferenties en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 732/2008 van de Raad (PB L 303 van 31.10.2012).

[ii] Verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad betreffende de toepassing van Verordening (EU) nr. 978/2012 {SWD(2018) 430 final}, COM(2018) 665 final, Brussel, 4.10.2018.

[iii] http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11541

[iv] Zie "Market Access for Products and Services of Export Interest to Least Developed Countries", nota van het WTO-secretariaat, WT/COMTD/LDC/W/66, 2 oktober 2018.

[v] Uitvoeringsverordening (EU) 2019/249 van de Commissie van 12 februari 2019 (PB L 42 van 13.2.2019).

[vi] Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/1979 van de Commissie van 28 augustus 2015 (PB L 289 van 5.11.2015).

[vii] Gedelegeerde Verordening (EU) 2018/148 van de Commissie van 27 september 2017 (PB L 26 van 31.1.2018).

[viii] Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/1979 van de Commissie van 28 augustus 2015 (PB L 289 van 5.11.2015).

[ix] Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/217 van de Commissie van 5 december 2016 (PB L 34 van 9.2.2017).

[x] Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/1979 van de Commissie van 28 augustus 2015 (PB L 289 van 5.11.2015).

[xi] Gedelegeerde Verordening (EU) 2018/148 van de Commissie van 27 september 2017 (PB L 26 van 31.1.2018).

[xii] Uitvoeringsverordening (EU) 2019/67 van de Commissie van 16 januari 2019 (PB L 15 van 17.1.2019).

[xiii] Uitvoeringsbesluit van de Commissie van 11 februari 2019 betreffende de inleiding van de procedure voor tijdelijke intrekking van de aan het Koninkrijk Cambodja verleende tariefpreferenties overeenkomstig artikel 19 van Verordening (EU) nr. 978/2012 (PB C 55 van 12.2.2019).

[xiv] Resolutie van het Europees Parlement van 14 maart 2019 over de tenuitvoerlegging van Verordening (EU) nr. 978/2012 betreffende het SAP (2018/2107(INI)).

[xv] In artikel 35 van de SAP-verordening wordt de grondslag voor de statistische gegevens in dit verslag gespecificeerd. De cijfers zijn door DG Handel opgesteld op basis van de in september 2019 beschikbare gegevens uit de Comext-databank (als voorzien in de Extrastatwetgeving (Verordening (EG) nr. 471/2009)) en gegevens van Eurostat. Bij de analyse is uitsluitend rekening gehouden met de invoer in de Unie in het kader van de douaneregeling voor het in het vrije verkeer brengen ("normale handel"), die dus lager kan zijn dan de totale invoer. Buiten beschouwing gelaten zijn ook de speciale GN-codes die geen deel uitmaken van het SAP alsmede de handel waarvoor statistische geheimhouding geldt. Laatstgenoemde handel is buiten beschouwing gelaten om ervoor te zorgen dat niet onbedoeld uit de Comext-handelsstatistieken kan worden afgeleid wie de EU-importeur is en om de mogelijke gevolgen voor de analyse op het niveau van een afzonderlijk SAP-begunstigd land of een product (goederencode) te voorkomen.

[xvi] COM(2018) 665 final, Brussel, 4.10.2018.

[xvii] Preferentiële invoer is de in aanmerking komende invoer waarvoor daadwerkelijk gebruik is gemaakt van SAP-preferenties.